Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

2025. gada 22. janvārī*

Civildienests – Līgumdarbinieki – Darba samaksa – Ekspatriācijas pabalsts – Ekspatriācijas pabalsta piešķiršanas atteikums – Piecu gadu pārskata perioda aprēķināšana – Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts – Atbildība

Lietā T-1093/23

AH, ko pārstāv *A. Guillerme*, *T. Bontinck* un *L. Bouchet*, advokāti,

prasītājs,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *T. Bohr* un *L. Hohenecker*, pārstāvji,

atbildētāja,

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs R. da Silva Pasošs [*R. da Silva Passos*], tiesneši N. Pultoraka [*N. Półtorak*] (referente), I. Reine, P. Niuls [*P. Nihoul*] un T. Pinne [*T. Pynnä*],

sekretārs: L. Ramete [*L. Ramette*], administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu, tostarp 2024. gada 11. jūlija procesa organizatorisko pasākumu un Komisijas atbildi, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegta 2024. gada 25. jūlijā,

pēc 2024. gada 25. septembra tiesas sēdes

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar prasību, kas ir pamatota ar LESD 270. pantu, prasītājs AH lūdz, pirmkārt, atcelt Eiropas Komisijas Atalgojuma un individuālo tiesību biroja (*PMO*) 2023. gada 9. februāra lēmumu atteikt ekspatriācijas pabalsta piešķiršanu (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums"), otrkārt, "atzīt" viņa tiesības uz ekspatriācijas pabalsta piešķiršanu no 2023. gada 1. februāra un, treškārt, atlīdzināt morālo kaitējumu, kas viņam esot nodarīts ar apstrīdēto lēmumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Tiesvedības priekšvēsture

2 Prasītājs ir Itālijas pilsonis, kurš kopš 2017. gada 16. maija dzīvo Briselē (Beļģija).

3 2022. gada 1. oktobrī prasītājs tika pieņemts darbā kā līgumdarbinieks GF 1 Reģionu komitejā uz laikposmu no 2022. gada 1. oktobra līdz 2023. gada 30. septembrim. Reģionu komiteja, līdz ar dienesta attiecību uzsākšanu nosakot viņa finansiālās tiesības, piešķīra viņam ekspatriācijas pabalstu, kas paredzēts Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi") 69. pantā un aprēķināts atbilstoši minēto Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunktam.

4 Tā kā prasītājs tika pieņemts darbā līgumdarbinieka GF 1 amatā Padomes Ģenerālsekretariātā (PĢS), savus pienākumus Reģionu komitejā viņš beidza pildīt 2023. gada 31. janvārī. Nākamajā dienā viņš uzsāka dienesta attiecības PĢS.

5 2023. gada 9. februārī *PMO* paziņoja par apstrīdēto lēmumu, kurā tika noteiktas viņa finansiālās tiesības saistībā ar dienesta attiecību uzsākšanu PĢS.

6 Pēc apstrīdētā lēmuma saņemšanas prasītājs nosūtīja elektronisko pastu *PMO* darbiniekam un lūdza paskaidrot, kāpēc viņam nav piešķirts ekspatriācijas pabalsts saistībā ar viņa pieņemšanu darbā PĢS, lai gan šis pabalsts viņam bija piešķirts, kamēr viņš strādāja Reģionu komitejā pirms dienesta attiecību uzsākšanas PĢS.

7 Ar 2023. gada 6. un 7. marta elektronisko pastu *PMO* darbinieks prasītājam atbildēja, ka, pirmkārt, viņa pieņemšana darbā PĢS esot jauna dienesta attiecību uzsākšana, lai arī viņa līgums PĢS sekoja viņa pieņemšanai darbā Reģionu komitejā bez pārtraukuma. Otrkārt, ņemot vērā, ka viņš strādāja un dzīvoja Beļģijā visu pārskata periodu, kas paredzēts Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, proti, no 2017. gada 1. augusta līdz 2022. gada 31. jūlijam, viņam nebija tiesību uz ekspatriācijas pabalsta piešķiršanu.

8 2023. gada 28. aprīlī prasītājs iesniedza sūdzību par apstrīdēto lēmumu atbilstoši Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktam.

9 2023. gada 11. augustā Komisija kā institūcija, kas ir pilnvarota noslēgt darba līgumus (turpmāk tekstā – "pilnvarotā institūcija"), pieņēma lēmumu par sūdzības noraidīšanu, kas prasītājam tika paziņots tajā pašā dienā.

Lietas dalībnieku prasījumi

10 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– atzīt viņa tiesības uz ekspatriācijas pabalsta piešķiršanu no 2023. gada 1. februāra;

– piespriest Komisijai samaksāt viņam 5000 EUR kā morālo kaitējuma atlīdzību;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

11 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību;

– piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par atcelšanas prasījumiem

12 Atcelšanas prasījumu pamatojumam prasītājs izvirza divus pamatus. Pirmais pamats attiecas uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā un tiesību kļūdu saistībā ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta interpretāciju. Otrais pamats ir par labas pārvaldības principa, kas nostiprināts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. pantā, pārkāpumu.

13 Pirmajā pamatā prasītājs apgalvo, ka, ņemot vērā viņa darba tiesisko attiecību ar Eiropas Savienību funkcionālo turpinātību, un mērķi, ar kādu tiek piešķirts ekspatriācijas pabalsts, pilnvarotā institūcija, noteikdama jaunu pārskata periodu, sākot no viņa dienesta attiecību uzsākšanas PĢS, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā un tiesību kļūdu saistībā ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta interpretāciju.

14 Šajā ziņā, pirmām kārtām, prasītājs apgalvo, ka pārtraukuma laikā neesamība starp viņa diviem darba līgumiem, kas noslēgti attiecīgi ar Reģionu komiteju un PĢS, liecina par viņa darba attiecību ar Savienības administrāciju "funkcionālu turpinātību", kas var izraisīt tiesību uz ekspatriācijas pabalstu, kurš piešķirts, viņam stājoties amatā Reģionu komitejā, automātisku pagarināšanu.

15 Prasītājs uzskata, pirmkārt, ka no 2022. gada 15. decembra sprieduma *Picard*/Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984) izriet, ka darbinieka darba tiesiskās attiecības ar "Savienības administrāciju" jāizvērtē kopumā, neņemot vērā iestādes vai darba devēju organizācijas. Otrkārt, gan no šī sprieduma, gan no 2018. gada 14. decembra sprieduma *Torné*/Komisija (T-128/17, EU:T:2018:969) izrietot, ka Civildienesta noteikumu normas par darba tiesiskajām attiecībām starp darbinieku un Savienības administrāciju jāinterpretē tā, lai saglabātu to "funkcionālo turpinātību".

16 Otrām kārtām, prasītājs norāda, ka no pastāvīgās judikatūras izriet, ka ekspatriācijas pabalsta mērķis, kā tas ir noteikts Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punktā, ir kompensēt īpašas izmaksas un neērtības, kas, stājoties darbā Savienībā, rodas darbiniekiem, kuri šī iemesla dēļ ir spiesti mainīt dzīvesvietu no savas valsts uz darba vietas valsti un integrēties jaunā vidē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 14. jūlijs, KO/Komisija, T-389/20, nav publicēts, EU:T:2021:436, 17. punkts un tajā minētā judikatūra), neatkarīgi no tā, vai tā ir stāšanās amatā konkrētā iestādē vai struktūrā. Līdz ar to gadījumā, ja darbinieks, kurš sākotnēji ir pārcēlis savu dzīvesvietu uz dienesta vietas valsti, maina darbu Savienībā, nemainot savu dienesta vietas valsti un bez pārtraukuma starp abiem darba līgumiem, viņa darba tiesisko attiecību ar Savienību funkcionālā turpinātība tiktu saglabāta. Proti, šādām izmaiņām esot tikai formāls raksturs un tās neietekmē to priekšrocību un pienākumu raksturu un pakāpi, kas darbiniekam rodas, stājoties darbā Savienībā.

17 Prasītājs piebilst, ka pretēja interpretācija – pieņemot, ka tiesību uz ekspatriācijas pabalstu aprēķins jāveic katrreiz, kad tiek uzsāktas dienesta attiecības, gadījumā, ja ir secīga nodarbinātība Savienības iestādēs un struktūrās, kas atrodas tās pašas dalībvalsts teritorijā, – diskriminētu darbiniekus, attiecībā uz kuriem nepastāv nekāds mobilitātes mehānisms, it īpaši salīdzinājumā ar ierēdņiem un darbiniekiem, kas minēti Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības (turpmāk tekstā – "PDNK") 2. panta f) punktā, attiecībā uz kuriem ir ieviesti starpaģentūru mobilitātes mehānismi.

18 Trešām kārtām, prasītājs apgalvo, ka pilnvarotā institūcija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, atsakot viņam ekspatriācijas pabalsta piešķiršanu atbilstoši 2012. gada 5. decembra spriedumam *Grazyte*/Komisija (F-76/11, nav publicēts, EU:F:2012:173). Prasītājas situācija lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums, atšķiroties no prasītāja situācijas, jo viņa secīgi tika nodarbināta Savienības aģentūrās, kas atrodas dažādās dalībvalstīs.

19 Komisija apstrīd prasītāja argumentus.

20 Pirmām kārtām, Komisija apgalvo, pirmkārt, ka 2022. gada 15. decembra spriedumā *Picard* /Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984) un 2018. gada 14. decembra spriedumā *Torné*/Komisija (T-128/17, EU:T:2018:969) ir interpretēts jēdziens "dienesta attiecību uzsākšana", kas ir specifisks īpašajā ar iemaksām Savienības pensiju shēmā saistītajā situācijā. Tā kā pastāv tikai viena pensiju sistēma, kurā visi ierēdņi un darbinieki veic iemaksas visa sava dienesta laikā dažādās Savienības iestādēs un struktūrās, Tiesa un Vispārējā tiesa šo jēdzienu ir interpretējušas, ņemot vērā darbinieku darba tiesisko attiecību funkcionālo turpinātību.

21 Otrkārt, Komisija apgalvo, ka nav jāatsaucas uz 2022. gada 15. decembra spriedumu *Picard* /Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984) un 2018. gada 14. decembra spriedumu *Torné*/Komisija (T-128/17, EU:T:2018:969), jo pastāv īpaša judikatūra par Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzēto jēdzienu "dienesta attiecību uzsākšana".

22 Otrām kārtām, Komisija apgalvo, ka no iepriekš 16. punktā minētās judikatūras izriet, ka ekspatriācijas pabalsta piešķiršana jānosaka katru reizi, kad tiek uzsāktas dienesta attiecības pie jauna darba devēja. Tādējādi, lai gan prasītāja līgumi bija bez pārtraukuma, tie tika noslēgti ar diviem dažādiem darba devējiem, kuriem ir juridiskas personas statuss.

23 Turklāt Komisija uzskata, ka ierēdņi un darbinieki neatrodas salīdzināmā situācijā. No judikatūras izrietot, ka līgumdarbiniekiem vai pagaidu darbiniekiem nav tiesību uz mobilitāti, jo PDNK – pretēji noteikumiem, kas piemērojami ierēdņiem, – nav paredzēta iecelšana citā amatā.

24 Trešām kārtām, attiecībā uz 2012. gada 5. decembra spriedumu *Grazyte*/Komisija (F-76/11, nav publicēts, EU:F:2012:173) Komisija norāda, ka apstāklis, ka darbavietas maiņas rezultātā netiek mainīta dienesta vietas valsts, neliek apšaubīt šī sprieduma piemērošanu. Proti, pamatojoties uz minēto, Vispārējā tiesa 2018. gada 13. jūlija spriedumā *Quadri di Cardano*/Komisija (T-273/17, EU:T:2018:480) esot secinājusi, ka starp prasītāju un dažādām Savienības iestādēm un struktūrām, kas izveidotas vienā un tajā pašā dalībvalstī, nepastāv dažādu līgumu turpinātība.

25 Šajā ziņā jāatgādina, ka PDNK 92. pantā, kurš attiecas uz prasītāju kā līgumdarbinieku, ir paredzēts – ar secīgām atsaucēm uz PDNK 20. un 21. pantu –, ka līgumdarbinieki var saņemt Civildienesta noteikumu 69. pantā paredzēto ekspatriācijas pabalstu, kura piešķiršanas kārtība ir noteikta Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. pantā.

26 Atbilstoši Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunktam ekspatriācijas pabalstu 16 % apmērā no kopējās ierēdnim izmaksātās pamatalgas, apgādnieka pabalsta un apgādājamā bērna pabalsta summas piešķir ierēdnim, kurš kumulatīvi atbilst diviem nosacījumiem, proti:

– kurš nav un nekad nav bijis tās valsts pilsonis, kuras teritorijā atrodas vieta, kur viņš strādā, un

– kurš piecus gadus, kas beidzas sešus mēnešus līdz viņa dienesta attiecību uzsākšanai, pastāvīgi nedzīvoja vai pamatā nebija nodarbināts šīs valsts Eiropas teritorijā. Piemērojot šo noteikumu, neņem vērā apstākļus, kas rodas darba rezultātā, kas veikts kādas citas valsts vai kādas starptautiskās organizācijas labā.

27 No lēmuma par sūdzības noraidīšanu izriet, ka Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrajā ievilkumā paredzētais piecu gadu pārskata periods tika noteikts no 2017. gada 1. augusta līdz 2022. gada 31. jūlijam, proti, pieci gadi, kas beidzas sešus mēnešus pirms 2023. gada 1. februāra, kad PĢS prasītāju pieņēma darbā.

28 Tādējādi pilnvarotā institūcija uzskatīja, ka prasītāja pieņemšana darbā PĢS ir jauna "dienesta attiecību uzsākšana", pamatojoties uz 2012. gada 5. decembra spriedumu *Grazyte*/Komisija (F-76/11, nav publicēts, EU:F:2012:173). Lēmuma par sūdzības noraidīšanu 20. punktā pilnvarotā institūcija ir atsaukusies uz šo spriedumu, paskaidrojot, ka "ierēdnis vai darbinieks, ko secīgi nodarbinājušas dažādas Savienības iestādes vai struktūras, kurām ir juridiskas personas statuss, nevar atsaukties uz turpinātību starp dažādiem līgumiem" un ka "jauns līgums, kas noslēgts ar citu darba devēju, nozīmē darba attiecību pārtraukumu".

29 Tā kā prasītājs veidlapā par stāšanos amatā norādīja, ka viņš ieradās Beļģijā 2017. gada 16. maijā, lēmuma par sūdzības noraidīšanu 26. un 27. punktā pilnvarotā institūcija konstatēja, ka visā pārskata periodā viņa pastāvīgā dzīvesvieta bija Briselē un ka līdz ar to viņam nebija tiesību uz ekspatriācijas pabalsta piešķiršanu.

30 Prasītājs apstrīd šo secinājumu, uzskatot, ka pārskata periods tiesību uz ekspatriācijas pabalstu noteikšanai esot jāaprēķina, sākot no viņa sākotnējās dienesta attiecību uzsākšanas Savienībā 2022. gada 1. oktobrī Reģionu komitejā. Tādējādi, tā kā viņš ieradās Beļģijā 2017. gada 16. maijā, viņš tur pastāvīgi nedzīvoja visu šādi noteikto periodu (proti, no 2017. gada 1. aprīļa līdz 2022. gada 31. martam), un attiecīgi ekspatriācijas pabalsts, kas viņam tika piešķirts, stājoties amatā Reģionu komitejā, esot bijis automātiski jāpagarina.

31 Prasītājs apgalvo, ka, ņemot vērā ekspatriācijas pabalsta mērķi, tā kā nav pārtraukuma starp abiem darba līgumiem, darba devēja maiņai Savienībā, kā rezultātā netika mainīta dienesta vietas valsts, ir tikai formāls raksturs, kas neietekmē to izmaksu un neērtību raksturu un pakāpi, kas viņam rodas, stājoties darbā Savienībā.

32 Šajā ziņā, kā pamatoti norāda prasītājs, ekspatriācijas pabalsta mērķis ir kompensēt īpašas izmaksas un neērtības, kas, stājoties darbā Savienībā, rodas ierēdņiem un darbiniekiem, kuri šī iemesla dēļ ir spiesti mainīt dzīvesvietu no savas valsts uz darba vietas valsti un integrēties jaunā vidē (skat. spriedumu, 2021. gada 14. jūlijs, KO/Komisija, T-389/20, nav publicēts, EU:T:2021:436, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Ir tiesa, ka, ņemot vērā šo mērķi, Civildienesta tiesa nosprieda, ka Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta noteikumi jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja persona, kas lūdz piešķirt ekspatriācijas pabalstu, ir strādājusi vairākās dažādās aģentūrās, datums, kurā beidzas pārskata periods, ir datums, kurā šī persona ir uzsākusi dienesta attiecības attiecīgajā aģentūrā, kā tas ir paredzēts pagaidu darbinieka līgumā, pamatojoties uz kuru tiek lūgts piešķirt ekspatriācijas pabalstu (spriedums, 2012. gada 5. decembris, *Grazyte*/Komisija, F-76/11, EU:F:2012:173, 46. punkts).

34 Tomēr jānorāda, ka prasītājas situācija lietā, kurā tika pasludināts 2012. gada 5. decembra spriedums *Grazyte*/Komisija (F-76/11, EU:F:2012:173), atšķirās no prasītāja situācijas šajā lietā. Kā apgalvo prasītājs, attiecīgajā lietā jaunu dienesta attiecību uzsākšanas ņemšana vērā bija pamatota ar īpašiem apstākļiem, proti, to, ka jauna līguma noslēgšana nozīmēja prasītājas dienesta vietas valsts maiņu. Civildienesta tiesa nosprieda, ka nav strīda par to, ka persona, kuru kāda aģentūra ir pieņēmusi darbā pēc tam, kad tā ir strādājusi citā aģentūrā citas dalībvalsts teritorijā, atrodas "ekspatriācijas" situācijā, jo viņai jāintegrējas jaunā vidē (spriedums, 2012. gada 5. decembris, *Grazyte*/Komisija, F-76/11, EU:F:2012:173, 46. punkts).

35 Komisija apgalvo, ka Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta interpretāciju, kas sniegta 2012. gada 5. decembra spriedumā *Grazyte*/Komisija (F-76/11, EU:F:2012:173), Vispārējā tiesa ir izmantojusi vēlākajā judikatūrā, no kuras izrietot, ka finansiālās tiesības, tostarp ekspatriācijas pabalsts, ir jānosaka katru reizi, kad tiek uzsāktas dienesta attiecības pie jauna darba devēja.

36 Šajā ziņā jānorāda, ka 2021. gada 14. jūlija spriedumā KO/Komisija (T-389/20, nav publicēts, EU:T:2021:436, 45. punkts) un 2021. gada 15. septembra spriedumā LF/Komisija (T-466/20, EU:T:2021:574, 113. punkts), kā arī 2018. gada 13. jūlija spriedumā *Quadri di Cardano*/Komisija (T-273/17, EU:T:2018:480, 112. punkts) Vispārējā tiesa būtībā nosprieda, ka, nepastāvot dažādu līgumu, kas noslēgti starp darbinieku un Savienības iestādēm un struktūrām, kuras viņu secīgi nodarbina, turpinātībai, ieinteresētās personas finansiālo tiesību, tostarp ekspatriācijas pabalsta piešķiršanas, noteikšana jāveic katru reizi, kad tiek uzsāktas dienesta attiecības pie jauna darba devēja. Vispārējā tiesa precizēja, ka līdz ar to pārskata periods, kā arī atbilstošie fakti, kas jāņem vērā, pārbaudot Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētos nosacījumus, katrā līgumā ir atšķirīgi un ka šādos apstākļos, uzsākot dienesta attiecības iestādē, attiecīgā persona nevar atsaukties uz iepriekšējiem lēmumiem par ekspatriācijas pabalsta piešķiršanu.

37 Kā apgalvo Komisija, nevienā no iepriekš 36. punktā minētajām lietām Vispārējā tiesa nav atzinusi turpinātību starp dažādiem līgumiem, kas noslēgti starp darbinieku un Savienības iestādēm un struktūrām, kas pamatotu to, ka jaunā iestāde vai aģentūra no jauna nenosaka ekspatriācijas pabalsta piešķiršanu, ņemot vērā jauna līguma noslēgšanu ar jauno darba devēju.

38 Tomēr jākonstatē, ka prasītāju situācija šajās lietās atšķirās no prasītāja situācijas šajā lietā.

39 Runājot par lietu, kurā pasludināts 2021. gada 14. jūlija spriedums KO/Komisija (T-389/20, nav publicēts, EU:T:2021:436), starp diviem līgumiem, kas noslēgti ar Komisiju, bija izveidojies vairāk nekā gadu ilgs pārtraukums (spriedums, 2021. gada 14. jūlijs, KO/Komisija, T-389/20, nav publicēts, EU:T:2021:436, 5. punkts). Turklāt atteikums piešķirt ekspatriācijas pabalstu tika pamatots ar to, ka šajā lietā prasītāja interešu centrs bija dienesta vietas valstī, proti, Beļģijā, labu laiku pirms pārskata perioda sākuma (spriedums, 2021. gada 14. jūlijs, KO/Komisija, T-389/20, nav publicēts, EU:T:2021:436, 30.–32. punkts).

40 Runājot par lietu, kurā tika pasludināts 2021. gada 15. septembra spriedums LF/Komisija (T-466/20, EU:T:2021:574), pat ja prasītāja līgumi šajā lietā nenozīmēja dienesta vietas valsts maiņu, tie tika noslēgti ar diviem dažādiem darba devējiem un tos šķīra četru mēnešu laikposms, kurā prasītājs bija reģistrēts kā darba meklētājs (spriedums, 2021. gada 15. septembris, LF/Komisija, T-466/20, EU:T:2021:574, 113. punkts).

41 Attiecībā uz lietu, kurā tika pasludināts 2018. gada 13. jūlija spriedums *Quadri di Cardano* /Komisija (T-273/17, EU:T:2018:480), lai gan prasītājs bija noslēdzis vairākus līgumus ar aģentūrām un iestādēm, kas ir izveidotas vienā un tajā pašā dalībvalstī, starp dažiem šiem līgumiem bija pārtraukums (spriedums, 2018. gada 13. jūlijs, *Quadri di Cardano*/Komisija, T-273/17, EU:T:2018:480, 112. punkts). Tomēr, kā izriet no šī sprieduma, starp šiem diviem pēdējiem līgumiem, kas bija noslēgti starp prasītāju un attiecīgajām aģentūrām, nebija pārtraukuma laikā un turklāt prasītājam bija kļūdaini piešķirts ekspatriācijas pabalsts pirmā no šiem abiem līgumiem laikā (spriedums, 2018. gada 13. jūlijs, *Quadri di Cardano*/Komisija, T-273/17, EU:T:2018:480, 24.–26. punkts un 29. punkts).

42 Tādējādi iepriekš aplūkotajās lietās starp līgumiem, ko darbinieki noslēguši ar Savienības iestādēm un aģentūrām, ir bijis pārtraukums laikā. Taču šajā lietā šī apstākļa nav, jo prasītājs sāka strādāt PĢS nākamajā dienā, kad beidzās viņa līgums ar Reģionu komiteju.

43 Turklāt jānorāda, ka no Komisijas atbildes uz 2024. gada 25. jūlija procesa organizatorisko pasākumu izriet, ka *PMO* izmantoto pieeju šajā lietā ne vienmēr izmantoja citas Savienības iestādes un aģentūras. Šajā ziņā no tā izriet, ka darba devēja maiņa Savienībā attiecībā uz dažām Savienības iestādēm ar nosacījumu, ka starp līgumiem nav pārtraukuma laikā un ka dienesta vietas valsts paliek nemainīga, tiesības uz ekspatriācijas pabalstu neietekmē. Šādā gadījumā nav no jauna jānosaka tiesības uz ekspatriācijas pabalstu, bet ir jāatjauno iepriekšējā darba devēja noteiktās tiesības, ja vien tas nav pieļāvis acīmredzamu kļūdu to noteikšanā.

44 Šajā lietā starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka prasītājs ir beidzis pildīt savus pienākumus Reģionu komitejā pēc tam, kad PĢS viņu pieņēma darbā (skat. šī sprieduma 4. punktu), un ka tātad starp līgumu, kas noslēgts ar Reģionu komiteju, un līgumu, kas noslēgts ar PĢS, pārtraukuma laikā nav bijis. Turklāt, tā kā Reģionu komiteja un PĢS atrodas Beļģijā, darba vietas maiņa nav izraisījusi dienesta vietas valsts maiņu.

45 Ņemot vērā šī sprieduma 32. punktā atgādināto ekspatriācijas pabalsta mērķi, jānorāda, ka prasītāja situācija, kāda tā bija brīdī, kad viņš uzsāka dienesta attiecības Reģionu komitejā, nebija mainījusies brīdī, kad viņš stājās darbā PĢS. Tas pats attiecas uz izmaksām un neērtībām, ko paredzēts kompensēt ar ekspatriācijas pabalstu.

46 Ņemot vērā iepriekš minēto, jākonstatē, ka šajā lietā pārtraukuma laikā neesamība starp līgumiem, kurus prasītājs secīgi noslēdzis ar Reģionu komiteju un PĢS, kā arī tas, ka viņš nav mainījis dienesta vietas valsti, ļauj secināt, ka, lai gan notika darba devēja maiņa, šajā gadījumā pastāvēja turpinātība starp prasītāja līgumiem, kas pamato viņa tiesību uz ekspatriācijas pabalstu, kurš noteikts, viņam uzsākot dienesta attiecības Reģionu komitejā, pagarināšanu.

47 Tālab jāsecina, ka *PMO* ar atteikumu piešķirt prasītājam tiesības uz ekspatriācijas pabalstu saistībā ar viņa pieņemšanu darbā PĢS ir pieļāvis acīmredzamu kļūdu vērtējumā un tiesību kļūdu attiecībā uz Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta interpretāciju.

48 No minētā izriet, ka pirmais pamats jāapmierina un apstrīdētais lēmums jāatceļ, neizvērtējot pārējos prasītāja izvirzītos argumentus un otro pamatu.

Par lūgumu atzīt prasītāja tiesības saņemt ekspatriācijas pabalstu

49 Prasītājs lūdz Vispārējo tiesu īstenot savu neierobežoto kompetenci, lai atzītu viņa tiesības saņemt ekspatriācijas pabalstu no 2023. gada 1. februāra.

50 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru saistībā ar atcelšanas prasību Savienības tiesa, nepārkāpjot administratīvās iestādes prerogatīvas, nevar izdot rīkojumu Savienības iestādei veikt īpašus pasākumus, lai izpildītu spriedumu, ar kuru tiek atcelts lēmums (skat. spriedumu, 2011. gada 14. septembris, *Marcuccio*/Komisija, T-236/02, nav publicēts, EU:T:2011:465, 163. punkts un tajā minētā judikatūra).

51 Tomēr strīdos, kas saistīti ar finansēm, neierobežota kompetence, kas Vispārējai tiesai ir saskaņā ar Civildienesta noteikumu 91. panta 1. punkta otro daļu, piešķir tai uzdevumu tās izskatāmajās lietās rast visaptverošu risinājumu, t.i., spriest par visām darbinieka tiesībām un pienākumiem, izņemot gadījumus, kad attiecīgajai iestādei tiek uzdota šādas sprieduma daļas izpilde, kas veicama, ievērojot tās noteiktos konkrētos nosacījumus un šai tiesai īstenojot kontroli (spriedums, 2007. gada 18. decembris, *Weißenfels*/Parlaments, C-135/06 P, EU:C:2007:812, 67. punkts).

52 "Strīdi, kas saistīti ar finansēm" Civildienesta noteikumu 91. panta 1. punkta otrās daļas izpratnē ir ne tikai prasības par atbildību, ko darbinieki ceļ pret kādu iestādi, bet arī visas prasības, kas ir vērstas uz to, lai iestāde darbiniekam izmaksātu summu, kuru viņš uzskata par tādu, uz ko viņam ir tiesības saskaņā ar Civildienesta noteikumiem vai kādu citu to darba attiecības regulējošu tiesību aktu. Tādējādi attiecīgajā gadījumā Savienības tiesai ir jāpiespriež iestādei veikt noteiktas summas maksājumu, uz kuru prasītājam ir tiesības saskaņā ar Civildienesta noteikumiem vai citu tiesību aktu (spriedums, 2007. gada 18. decembris, *Weißenfels*/Parlaments, C-135/06 P, EU:C:2007:812, 65. un 68. punkts), vai atzīt tiesības saņemt pabalstus (skat. spriedumu, 2007. gada 19. jūnijs, *Asturias Cuerno*/Komisija, T-473/04, EU:T:2007:184, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

53 Šajā lietā no šī sprieduma 47. punkta izriet, ka *PMO* ir kļūdaini atteicis prasītājam tiesības uz ekspatriācijas pabalstu saistībā ar viņa pieņemšanu darbā PĢS un ka līdz ar to prasītājam ir tiesības saņemt minēto pabalstu no 2023. gada 1. februāra (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 19. jūnijs, *Asturias Cuerno*/Komisija, T-473/04, EU:T:2007:184, 77. punkts).

Par prasījumiem par kaitējuma atlīdzību

54 Prasītājs apgalvo, ka ar apstrīdēto lēmumu viņam ir nodarīts morālais kaitējums, ko viņš novērtē 5000 EUR apmērā.

55 Komisija lūdz prasījumus par kaitējuma atlīdzību noraidīt.

56 Saistībā ar ierēdņa vai darbinieka iesniegtu prasību par kaitējuma atlīdzību, lai iestātos Savienības atbildība, ir jābūt izpildītiem trīs kumulatīviem nosacījumiem, proti, iestāžu rīcības, kurā tās tiek vainotas, prettiesiskums, apgalvoto zaudējumu esamība un cēloņsakarības pastāvēšana starp šo rīcību un norādīto kaitējumu (skat. spriedumu, 2023. gada 22. novembris, QN/*eu-LISA*, T-484/22, EU:T:2023:741, 198. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra).

57 Tomēr prettiesiska akta atcelšana pati par sevi var būt pienācīgs un principā pietiekams atlīdzinājums par jebkādu morālo kaitējumu, ko šis akts ir varējis radīt, ja vien prasītājs nepierāda, ka tam ir nodarīts morālais kaitējums, kuru nevar pilnībā atlīdzināt ar šo atcelšanu (skat. spriedumu, 2023. gada 22. novembris, QN/*eu-LISA*, T-484/22, EU:T:2023:741, 199. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra).

58 Šajā lietā prasītājs apgalvoto morālo kaitējumu saista ar vilšanos un motivācijas trūkumu, kas esot radies saistībā ar *PMO* prettiesisko rīcību, kā arī laika zudumu, kas izriet no viņa veiktajiem pasākumiem savu tiesību īstenošanai.

59 Šajā ziņā no judikatūras izriet, ka netaisnības sajūta un ciešanas, kas personai rodas tādēļ, ka tai jāīsteno pirmstiesas procedūra un pēc tam tiesvedība, lai panāktu savu tiesību atzīšanu, var veidot kaitējumu, kurš var tikt secināts no tā vien, ka administrācija ir pieļāvusi nelikumības. Šis kaitējums ir atlīdzināms, ja to nekompensē apmierinājums, kas izriet no attiecīgā tiesību akta atcelšanas (spriedums, 2020. gada 28. maijs, *Cerafogli*/ECB, T-483/16 RENV, nav publicēts, EU:T:2020:225, 448. punkts).

60 Izskatāmās lietas apstākļos, tā kā prasītājs saistībā ar apstrīdētajā lēmumā pieļautajām nelikumībām ir atsaucies uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā un tiesību kļūdu attiecībā uz Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. panta 1. punkta interpretāciju, ko Vispārējā tiesa ir izmantojusi, lai atceltu šo lēmumu, jāuzskata, ka minētais morālais kaitējums ir pienācīgi un pietiekami atlīdzināts ar apstrīdētā lēmuma atcelšanu.

61 No minētā izriet, ka prasītāja prasījumi par kaitējuma atlīdzību jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

62 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs.

63 Tā kā Komisijai spriedums būtībā ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež segt savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies prasītājam, saskaņā ar viņa prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Atcelt Eiropas Komisijas Atalgojuma un individuālo tiesību biroja (*PMO*) 2023. gada 9. februāra lēmumu par atteikumu piešķirt AH ekspatriācijas pabalstu.

2) AH ir tiesības saņemt ekspatriācijas pabalstu, kas paredzēts Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu VII pielikuma 4. pantā, sākot no 2023. gada 1. februāra.

3) Prasību pārējā daļā noraidīt.

4) Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

da Silva Passos Półtorak Reine

Nihoul Pynnä

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2025. gada 22. janvārī.

[Paraksti]

Sekretārs
V. Di Bucci

Priekšsēdētājs